

Derde symposium Mobiliteitspanel Nederland

Marion Wittenberg

Verandert je reispatroon als je van de stad naar het platteland verhuist? Waarom kiezen sommige mensen ervoor om te gaan lopen of fietsen? Speelt je gezondheid een rol bij het kiezen van je vervoermiddel? Het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) organiseerde samen met DANS op 10 april jongleden een symposium waar deze en andere onderwerpen aan bod kwamen. De meeste presentaties op dit goed bezochte symposium hadden betrekking op het Mobiliteitspanel Nederland (MPN), een online panel survey onder 4.000 respondenten van 2.000 Nederlandse huishoudens. Sinds de eerste opzet van het MPN in 2011, is de manier waarop respondenten een online vragenlijst beantwoorden veranderd, door de sterke toename van het gebruik van smartphones. Toon Zijlstra (KiM) ging in op dit fenomeen. 33% van de respondenten beantwoordde de vragenlijst in 2016 met een smartphone. Dit is een specifieke groep; stedelijk, jong, lager opgeleid, die op een andere manier moeilijk te bereiken is. Vandaar dat het belangrijk is om de vragenlijsten aan te passen aan het apparaat die de respondent gebruikt. Kortere en eenvoudiger vraagstelling en andere layout van de vragen zijn noodzakelijk om ook

GEHOORD & BIJGEWOOND



De data van het MPN zijn belangrijk voor het analyseren van keuzegedrag; wanneer neemt iemand welk vervoermiddel, hoe groot is de variatie hierin en waarvan is dit afhankelijk? Onderzoek hiernaar is belangrijk om effectieve beleidsmaatregelen te kunnen ontwerpen die het gebruik van meer duurzame vervoerswijzen stimuleren. foto Schutterstock

deze groep respondenten te bereiken.

Het MPN verzamelt ook data door middel van een dagboekje dat de respondenten drie dagen moeten bijhouden. Marie-José Olde Kalter (Universiteit Twente / Goudappel Coffeng) liet zien hoe belangrijk deze data zijn voor het analyseren van keuzegedrag; wanneer neemt iemand welk vervoermiddel, hoe groot is de variatie hierin en waarvan is dit afhankelijk. Onderzoek

hiernaar is belangrijk om effectieve beleidsmaatregelen te kunnen ontwerpen die het gebruik van meer duurzame vervoerswijzen stimuleren.

Naast presentaties over het MPN waren er ook bijdragen over het German Mobility Panel en de British Household Panel Survey.

Alle presentaties zijn beschikbaar op de DANS-website:

<https://dans.knaw.nl/nl/actueel/agenda/3rd-netherlands-mobility-pa->

nel-mpn-symposium

Meer informatie over de data van het MPN is te vinden op de website van het KiM:

<https://www.kimnet.nl/mobiliteits-panel-nederland/over-het-mpn>

Hernieuwd zelfvertrouwen op EuropeanaTech

Steven Claeysens

Half mei kwamen in Rotterdam op het gelijknamige stoomschip drie werelden bijeen: de wetenschap, het erfgoed en de creatieve industrie. EuropeanaTech-deelnemers uit alle windstreken monsterten voor twee dagen aan. Op de agenda stond de toekomst van Europa's digitale erfgoed op het web.

Tijdens het slotdebat concludeerde Jill Cousins, oud-directeur van Europeana, dat er in vergelijking met de vorige editie in 2015 te Parijs hernieuwd (zelf)vertrouwen lijkt te zijn. Het spook genaamd Google waart iets minder nadrukkelijk door erfgoedland en een aantal technieken om erfgoed en informatie bruikbaar online te plaatsen en tegelijk in het publieke domein te houden, bereiken de volwassen leeftijd. Bovendien maken steeds meer musea, bibliotheken en archieven ook gebruik van die mogelijkheid en

stellen ze hun digitale collecties vrijelijk ter beschikking, voor de wetenschap, de industrie en het grote publiek.

Veel aandacht ging uit naar IIF, wikidata en Linked Data, met een opgemerkt pleidooi door Robert Anderson (J. Paul Getty Trust) voor LOUD, Linked Open Usable Data. Ook toepassingen op basis van recente doorbraken in machine learning kwamen aan de orde, bijvoorbeeld voor automatische categorisering van vinders bij Naturalis of beeldherkenning in oude kranten bij de Franse nationale bibliotheek. Natuurlijk zijn nog lang niet alle zorgen van de baan of alle discussies beslecht. Zo bestaat er nog altijd onenigheid over de gewenste mate van centralisatie dan wel decentralisatie op het web en is de zoektocht naar een gebruikersinterface die meer biedt dan een klassieke zoekfunctie met zoektermen nog lang niet ten einde. De meest verontrustende boodschap bracht Herbert van de Sompel (Los Alamos National Laboratory). Hij herhaalde zijn bevinding dat een groot deel van de verwijzende hyperlinks in wetenschappelijke publicaties al na enkele jaren niet meer terug te vinden zijn. Gelukkig werkt hij, samen met anderen, ook aan oplossingen voor dit probleem.

pro.europeana.eu/event/europeana-tech-conference-2018

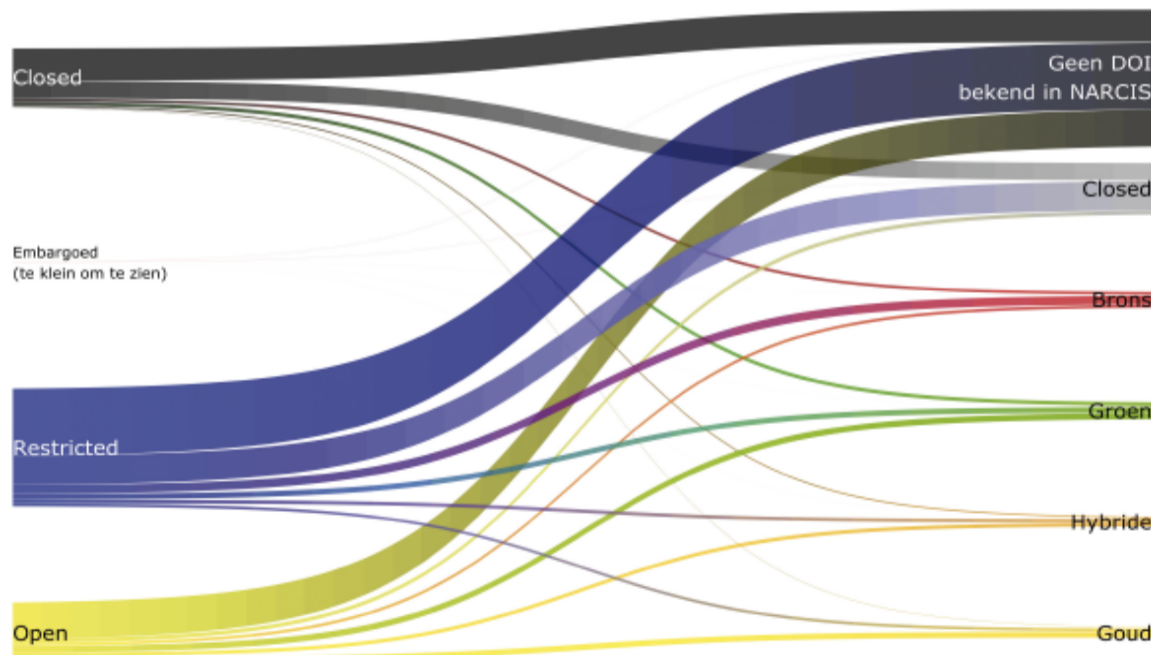
In 2020 moeten alle publicaties open access zijn

Hoe open access is Nederland anno '18?

In de 'Amsterdam Call for Action on Open Science' is afgesproken dat in 2020 alle wetenschappelijke publicaties open access moeten zijn. Hoe is de stand van zaken in Nederland? En hoe betrouwbaar is de beschikbare informatie?

Emil Bode

NARCIS, dé nationale portal voor wie informatie zoekt over wetenschappers en hun werk, toont een groot deel van de wetenschappelijke publicaties in Nederland, met informatie over de toegankelijkheid: open, restricted, embargoed of closed access. Om deze informatie te controleren en aan te vullen zijn de gegevens uit NARCIS vergeleken met die van Unpaywall, een vrij toegankelijke dienst om publicaties te vinden op basis van hun Digital Object Identifier (DOI), met links naar open access (OA)-versies. Unpaywall werkt met een ander classificatiesysteem dan NARCIS, namelijk op basis van de vindplaats van de



Een vergelijking: links de toegankelijkheid van artikelen beschikbaar via NARCIS, rechts de toegankelijkheid van dezelfde artikelen volgens Unpaywall. Credits Emil Bode

publicatie: goud (via een OA-journal), hybride (OA via website van de uitgever), groen (via een (betrouwbare) repository), brons (via het internet, zonder licentie of garantie dat de publicatie toegankelijk blijft), of closed (niet OA). De boven-

staande afbeelding toont de vergelijking tussen artikelen in NARCIS en Unpaywall.

Toegankelijkheid

De vergelijking geeft een beeld van de verhoudingen in toegankelijk-

heid van wetenschappelijke publicaties in Nederland volgens NARCIS en volgens Unpaywall: een groot deel van de artikelen is in bepaalde vorm toegankelijk, maar de situatie is vaak nog onduidelijk, er zijn beperking of de artikelen zijn

niet goed vindbaar. En in de gemaakte vergelijking komen alle combinaties voor, ook al zou dat niet moeten kunnen (een publicatie kan nooit open en closed zijn). Deze informatie kan als basis dienen om de systemen te verbeteren, bijvoorbeeld door onderzoeksinstituten hun publicaties op dezelfde wijze te laten classificeren en van alle publicaties een DOI door te geven aan NARCIS. Ook Unpaywall is niet perfect: in hun classificatie betekent closed dat ze geen open versies hebben gevonden. Dat kan omdat die er niet zijn, maar het kan ook zijn dat ze de open versie niet hebben gevonden. NARCIS krijgt informatie direct van de bron, en kan Unpaywall soms dus aanvullen. Uiteindelijk willen we naar een situatie waarbij duidelijk is welke artikelen via welke toegangscategorie beschikbaar zijn voor hergebruik, dat ze makkelijk vindbaar zijn, en dat de informatie betrouwbaar is.

narcis.nl
unpaywall.org

OVERNEMEN ARTIKELEN

Wilt u een artikel uit dit blad overnemen? Dat mag altijd, maar vermeld wel de bron (E-data & Research) en de naam van de auteur van het artikel. Neem ook contact op met de hoofdredacteur (zie colofon) om door te geven waar artikelen geplaatst worden.